

Vammais- ja vanhusneuvoston toimintaedellytykset

265/06.00/2013
KH 17.06.2013 § 158

(Valmistelija kunnanjohtaja Tenho Hotarinen puh. 040 729 1700)

Vanhuspalvelulaki astuu voimaan 1.7.2013 ja antaa kunnille merkittäviä uusia velvoitteita.

Oheismateriaalina on vanhuspalvelulakiin liittyvä Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön esitys "Mikä muuttuu?" sekä edelleen STM:n tuottamaa tietoa päättäjille vanhuspalvelulaista.

Lain mukaisia merkittäviä tehtäviä ovat mm. kunnan tehtäväksi määrätty suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (5 §) sekä vanhusneuvoston asettaminen (11 §). Kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on vuosittain myös arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyttä ja laatua alueellaan (6 §).

Perusturvahenkilöstön kanssa käydyn keskustelun perusteella ikääntyneen väestön tukemiseksi tehtävässä suunnitelmassa voidaan käyttää apuna ja pohjana kunnan hyvinvointisuunnitelmaa sekä kunnan palvelurakennetyöryhmän ajatuksia vanhusten tulevasta hoidosta, jota ollaan laatimassa valtuustoaloitteiden pohjalta.

Kunnassa toimii tällä hetkellä vammais- ja vanhusneuvosto, joka on pitkälti järjestöpohjainen. Varkaudessa tulee valmisteluun vammaispoliittinen ohjelma, jonka osalta Joroinen voisi olla mukana yhteistyössä, koska vammaisten osalta on kuntien välillä synergiaetuja olemassa ja lisäksi jatkossa saattaa olla myös yhteinen vammaisten sosiaalityöntekijä Joroisilla ja Varkaudella.

Sen sijaan vanhusten osalta ajateltiin, että tässä vaiheessa, kun tulevia linjauksia niin kunta- kuin SOTE - rakenteiden osalta ei tiedetä, olisi tarkoituksenmukaisempaa perustaa oma vanhusneuvosto.

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää käydä alustavaa keskustelua vanhuspalvelulain asettamista velvoitteista ja niihin vastaamisesta.

Edelleen kunnanhallitus päättää jatkotyön pohjaksi antaa seuraavat ohjeet valmisteluun:

- vammaisneuvoston asettamista järjestetään Varkauden kaupungin kanssa yhteisesti
- vanhusneuvoston asettamista kunnan omana toimintana valmistellaan
- kunnanjohtajan tehtäväksi annetaan nimetä poikkihallinnollinen virkamiestyöryhmä, joka valmistelee vanhustenhuoltoon liittyviä asioita
- Varkauden sosiaali- ja terveyskeskusta pyydetään aloittamaan valmistelu vanhuspalvelulain tarkoittamasta suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

KH 02.09.2013 § 180

(Valmistelija kunnanjohtaja Tenho Hotarinen puh. 040 729 1700)

Kunnanjohtaja on asettanut vanhustenhuollon asioita valmistelemaan

virkamiestyöryhmään 26.07.2013 Päivi Kauppisen, Salme Viljakaisen, Ulla Vaskelaisen, Kirsi Hynnisen, Eine Kinnulan, Anne Hartikaisen, Katriina Pietiläisen ja Petri Miettisen.

Työryhmä on kokoontunut 15.08.2013. Muistio oheismateriaalina. Valtuustolle toimitetaan oheismateriaalina vanhuspalvelulakiin liittyvä Sosiaali- ja terveysministeriön esitys "Mikä muuttuu?" sekä edelleen STM:n tuottamaa tietoa päättäjille vanhuspalvelulaista.

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se vahvistaa vanhusneuvoston kokoonpanoksi työryhmän esityksen mukaisesti:

- 4 edustajaa järjestöistä
- 2 edustajaa kunnan luottamushenkilöstöstä
- asiantuntijajäseneksi palvelutalon johtaja Eine Kinnulan
- vanhusneuvoston sihteeriksi palveluohjaaja Tuija Kauton.

Edelleen valtuusto päättää nimetä vanhusneuvostoon kaksi kunnan luottamushenkilöä sekä järjestöjen nimeämät neljä jäsentä.

Lisäksi valtuusto antaa kunnanhallituksen tehtäväksi vanhusneuvoston toimintasäännön vahvistamisen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Valtuusto 16.09.2013 § 68

Oheismateriaalina

- "vanhuspalvelulakiin liittyvä Sosiaali- ja terveysministeriön esitys "Mikä muuttuu"
- STM:n tuottamaa tietoa päättäjille vanhuspalvelulaista.
- työryhmän muistio 15.8.2013.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Vanhusneuvoston kunnan edustajiksi nimettiin Mikko Häyrinen ja Timo Kaukonen.

KH 16.01.2023 § 5
244/00.00.01.04/2021

Valmistelija

Sivistysjohtaja Aki Pelkonen puh. 044 493 5611

Tausta

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 11 §:ssä säädetään kunnan vanhusneuvostosta seuraavasti: Kunnan vanhusneuvostosta säädetään kuntalain (410/2015) 27 §:ssä.

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 13 §:ssä säädetään kunnan vammaisneuvostosta seuraavasti: Kunnan vammaisneuvostosta säädetään kuntalain (410/2015) 28 §:ssä.

Kuntalain 27 §:ssä ja 28 §:ssä säädetään vammais- ja vanhusneuvostoista seuraavaa:

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Selostus

Kunnanhallitus on perustanut vanhus- ja vammaisneuvoston vuonna 2001 (KH 5.3.2001, 96§). Päätöksessä perustetaan vanhusneuvosto ja päätetään yhdistää olemassa oleva vammaisneuvosto perustettavan vanhusneuvoston kanssa.

Kunnanhallitus on päättänyt, että vanhusneuvoston sihteerin tehtävistä vastaa kunnan palveluohjaaja (KH 02.09.2013 § 180). Kunnanhallitus on myös päättänyt (KH 17.06.2013 § 158) ohjeistaa vammaisneuvoston järjestämisestä seuraavaa: valmistellaan vammaisneuvoston asettamista järjestettäväksi Varkauden kaupungin kanssa yhteisesti. Asiaa valmisteltaessa kunnanhallituksen kokoukseen 16.1.2023 ei löytynyt päätöksiä, joissa olisi päätetty järjestää vammaisneuvosto yhteistyössä Varkauden kaupungin kanssa. Näin ollen voidaan ajatella, että kunnassa on toiminut vuodesta 2001 yhteinen vammais- ja vanhusneuvosto.

Kummallekin neuvostolle on yhteistä se, että kunnanhallitus määrittää mm. toimintaedellytykset. Kuntalaki ei määrittele tarkemmin, mitä toimintaedellytyksillä tarkoitetaan, mutta voidaan ajatella näillä tarkoitettavan mm. kokoustilan järjestämistä, jonkinlaisen sihteerityön järjestämistä, mahdollisuutta vaikuttaa kunnan toimien suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan.

Toimintaedellytyksiä määriteltäessä on hyvä selvittää, miten Keski-Savon kunnat ovat tämän ratkaisseet. Varkauden kaupunki tarjoaa neuvostoille sihteerin ja kokoustilat. Leppävirran kunta tarjoaa sihteerin sekä kokoustilat. Juvan kunta tarjoaa kokoustilat ja sihteerin. Pieksämäen kaupunki tarjoaa kokoustilat ja sihteerin. Kaikille on yhteistä se, että

kuntien tarjoamat sihteerit avustavat neuvostojen puheenjohtajia asioiden ja kokouksien valmistelussa.

Asian valmistelun yhteydessä on huomattu pieniä puutteita kunnan hallintosäännössä, jossa viitataan Varkauden kaupungin yhteiseen vammaisneuvostoon. Samoin valmistelun yhteydessä on pohdittu voisiko seuraavan hallintosääntö päivityksen yhteydessä pohtia vaikuttamistoimielinten jäsenten puhe- ja läsnäolo-oikeutta lautakuntien kokouksiin. Nuorisovaltuuston jäsenellä on jo puhe- ja läsnäolo-oikeus sivistyslautakunnan kokouksissa.

Kunnan vammais- ja vanhusneuvoston sihteerinä on toiminut Varkauden perusturvalautakunnan alainen palveluohjaaja. Palveluohjaaja on siirtynyt 1.1.2023 alkaen Pohjois- Savon hyvinvointialueelle, eikä pysty enää toimimaan vammais- ja vanhusneuvoston sihteerinä. Jos kunnanhallitus päättää toimintaedellytyksien sisältävän edelleen sihteerityön kunnan puolesta, niin sihteeriksi tulee nimetä toinen viranhaltija/ kunnan työntekijä. Palveluohjaajan ja näin myös sihteerityön siirtyminen hyvinvointialueelle on herättänyt huolta vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenissä. Huoli on liittynyt siihen, miten kokousten valmistelu ja sihteerityö tullaan jatkossa järjestämään.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että 1. vammais- ja vanhusneuvoston toimintaa tuetaan jatkossakin tarjoamalla kokoustilat ja kokouspalkkio palkkiosäännön mukaan, 2. vammais- ja vanhusneuvoston sihteerin tehtävää hoitaa 16.1.2023 alkaen kunnan hyvinvointipäällikkö ja 3. pyytää vammais- ja vanhusneuvostoa päivittämään toimintasuunnitelmansa koskettamaan myös vammaisasiota.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
